

Meja zadolževanja v ustavo

Pahorju uspelo: višino dovoljenega javnega dolga bodo določili po javni razpravi. Premier v odhajanju: Eden najpomembnejših dogovorov političnih strank v zadnjih letih. Janša: Pomembna odločitev za vsako naslednjo vlado

UROŠ ESIH MATIJA STEPIŠNIK

Na pobudo predsednika vlade **Boruta Pahorja**, ki opravlja tekoče posle, so se predsedniki parlamentarnih strank na političnem vrhu v Ljubljani soglasno in načelno dogovorili, da podprejo začetek postopka za spremembo ustave, v katero bi zapisali zlato pravilo, po katerem javni dolg ne sme preseči določene višine. Kakšna bo ta višina, ostaja po sestanku nejasno, določili naj bi jo po posvetovanjih s strokovno javnostjo. "Danes si ne jemljemo prevelikega bremena na svoja ramena," je po skoraj triurnem sestanku predsednice in predsednikov parlamentarnih strank v Vili Podrožnik povedal Pahor. Dodal je: "Vemo, da Slovenija obvlada svoj dolg daleč pod maastrichtske meje." Slednja znaša 60 odstotkov BDP, slovenski javni dolg pa se trenutno giblje v območju med 45 in pod 50 odstotki. Omejitev javnega dolga je po Pahorjevo tudi sporočilo navznoter, državljanom, da obstaja ustavna kategorija dolga in da se ljudje lahko zanesejo, da če katerikoli vlada ne bo sposobna regulirati javnega dolga, bo morala "spakirati kovčke in oditi".

Koliko bo zgornja meja

"Danes nismo želeli licitirati številke, ki bo zapisana v ustavo," je povedal Pahor. S tem sledimo že dogovorjenim stališčem pakta za stabilnost, meni Pahor, da se obveznost omenjenega zlatega pravila v okviru meddržavnega sporazuma o fiskalnem paktu za območje evra vpiše v najvišje pravne akte držav članic EU.

Predlog zakona o javnih finančah, ki ga je vlada minuli teden v paketu s petimi drugimi zakoni poslala v DZ, določa zgornjo mejo zadolževanja države pri 48 odstotkih BDP. Za ta zakon in še druge, ki jih je vlada poslala prejšnji teden v proceduro, naj bi imela podporo preostalih strank, pri čemer je predsednik SDS **Janez Janša** včeraj dejal, da so to predlogi iz lanske jeseni, ki jih DZ pred volitvami pač ni obravnaval. Prioritetno in vzporedno z načrtovanimi ustavnimi spremembami se bo obravnavalo zakon o javnih finančah, o preostalih bo odločal kolegij DZ, po kakšnem postopku bodo šli skozi DZ. Poleg novega zakona o javnih finančah gre še za predlog zakona o razvojnem načrtovanju, novele energetskega zakona, novele zakona o prevzemih, novele zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju ter novele zakona o hipotekarni in komunalni obveznici.

Manj referendumov?

Predsedniki strank so pozvali poslanske skupine, naj se čim prej začne ustavni postopek brez pogojevanja z drugimi ustavnimi spremembami. "Strokovno utemeljitev bo pripravila vlada, v proceduro pa ga bodo vložile poslanske skupine," je pojasnil Pahor. Poleg tega se je celoten politični vrh strinjal, pojasnjuje Pahor, da z uveljavitvijo načela sprožimo mehanizem, ki avtomatično regulira referendume glede fiskalnih zakonov. S tem bo ustavno sodišče pri presoji, ali bo fiskalne zakone prepustilo referendumskemu odločanju, moralo upoštevati to ustavno normo. Do sedaj to ni bilo potrebno, kar je ustavno sodišče večkrat opozorilo, da nima ustav-

ne podlage. "Stranke se niso sestale, da bi omejile pravico suverena, naše izhodišče je bilo, kaj je treba storiti za to, da javni dolg ne bo pokončal suverenosti države," je zgodovinsko vrednost včerajšnjega političnega vrha označil Pahor.

Pomemben evropski vrh 30. januarja

Janša je bil včeraj poleg Pahorja edini, ki je po srečanju podrobneje komentiral dogovorjeno, medtem ko je Virant navrgel le, da je politika zmogla veliko enotnost. Janša je ocenil, da dogovor kaže, da slovenska politika ne nasprotuje poglobitvi EU v fiskalno unijo. Ocenil je, da je takšna odločitev v veliko pomoč vsaki naslednji vladi, kakršnakoli že bo, zato so lahko s sestankom zadovoljni: "Ključno sporočilo za Bruselj je, da je Slovenija pripravljena sprejeti v lastni ustavi omejitve glede zadolževanja." S tem bo Pahor lahko mirneje odpotoval na Evropski svet, ki bo 30. januarja, kjer bodo nagradili decembrsko medvladno pogodbo oziroma fiskalni pakt, ki ga je zavrnil le uradni London. Zaradi tega bo tudi nova mandatarska seja državnega zbora, kot je dejal Pahor, 28. januarja. Prizadeval si bo, da mu odbor za evropske zadeve podeli polna pooblastila, da bi imel manevrski prostor za pogajanja z drugimi evropskimi voditelji: "To omogoča Sloveniji, da se na evropskem svetu tudi dejansko pogaja, ne pa da le sprejme ali zavrne končni dogovor." Predsedniki so se tudi dogovorili o oživitvi koordinacije parlamentarnih strank o evropskih zadevah iz časa Drnovškovih vlad. Vodil in usmerjal jo bo predsednik vlade, praviloma pa naj bi zasedala vsakič pred Evropskim svetom.

Drozg: "Glasovanje bi bilo jasno!"

"Od predzadnjega izvršilnega odbora stranke je več kot jasno, da nas je več takih, ki težimo h koaliciji s Pozitivno Slovenijo. Pa ne gre le za mariborski in ljubljanski odbor, pač pa še za mnoge druge. Če bi danes glasovali o tem, bi bil rezultat jasen," nam je dejal šef mariborskega Desusa **Valter Drozg**. Pravi, da bo do četrtega opoldne jasno, ali ima **Zoran Janković** potrebnih 46 glasov za izvolitev za mandatarja. "Če levosredinska koalicija ne bo možna, se bomo pogajali še z desno stranjo. Bi pa želel reči, da Desus ni zakuhal te krize, v kateri je država, zato od nas tudi ne gre pričakovati, da jo bomo reševali. Zakuhali so jo SD in še kdo. Oni so najbolj odgovorni." Končno odločitev bo sprejemal svet Desusa, ki bo prihodnji teden. (mst)

Janša pravi, da bo po tem dogovoru prihodnji vladi lažje, katera koli bo. Bo njegova? Do četrtna naj bi bilo jasno, ali bo Zoran Jankovič prepričal 46 poslancev. Teorij, špekulacij, ki krožijo, je še vedno veliko. Janša ne razume, da bi poslanci prestopali drugam takoj po začetku mandata. (Tit Košir)

Zlato fiskalno pravilo

Dejstva in ozadja:

- ▶ Izhaja iz medvladne pogodbe iz evropskega sveta 9. decembra 2011 v Bruslju, h kateremu ni pristopila le Velika Britanija.
- ▶ Zahteve - 4. člen: uravnotežen proračun, strukturni primanjkljaj ne sme biti več kot 0,5 % BDP - pravilo se vgradi v ustave; če ga države presežejo, se sproži program in bodo morale te članice evropski komisiji posredovati načrt za odpravo primanjkljaja.
- ▶ Slovenska politika se včeraj ni dogovorila številčno o natančni meji zadolževanja - SDS in Mitja Gaspari sta že predlagala omejitev javnega dolga pri 45 % BDP, vlada v zakonu o javnih finančah predlaga mejo 48 % BDP.

Številke:

Bruto javni dolg v Sloveniji

konec 3. četrtnja 2011	44,4 odstotka BDP	15,88 mrd. €
konec 4. četrtnja 2011	38,8 odstotka BDP	13,74 mrd. €

V prvih devetih mesecih se je povečal za **2,15 milijarde evrov** (5,6 odstotne točke BDP).

Vprašanja:

- ▶ Ali vlada, ki krši zlato fiskalno pravilo, izgubi politično legitimnost za vodenje države in mora odstopiti, ker krši ustavo?
- ▶ Ali bodo z vpisom zlatega fiskalnega pravila v ustavo onemogočeni referendumski zakoni z javnofinančnimi posledicami, denimo o pokojninski reformi?

Primanjkljaj po predhodni realizaciji 2011:

- ▶ proračunski **-1533,8 milijona evrov** oziroma -4,3 %
- ▶ javnofinančni **-1637,2 milijona evrov** oziroma -4,6 %

VEČER